

Figaro jälle teatrirahvast kummitamas

„Õhtuleht“, 17. V 1986

INGE RUMESSEN

Estonia Teatri lavale on jõudnud järjekordne variant W. A. Mozarti ooperist "Figaro pulm". Lavastaja on Roman Baskin, kunstnik Jaak Arro, muusikaline juht ja dirigent Paul Mägi.

Kuigi "Figaro pulma" esitendus 1786. aastal Viini Burgtheater'is jäi tagasihoidlikuks, saavutas ooperi tõelise menu mõni kuu hiljem Prahast. Pärast seda on ta kujunenud maailma ooperilavade meeliskitiks ning figureerib siiani pea iga ooperiteatri mängukavas. Seetõttu on lavavariantegi teinud mitu. Ainuüksi Estonias on neid juba neli (1958 Paul Mägi, 1976 Arne Mikk, 1989 Neeme Kuningas). Igaüks taotlema oma originaalsust. Sellise eesmärgi on ooperi lavastamisel seadnud ka Roman Baskin.

Saali sisenedes jäävad mõnedki juhmed nägudega otsivalt ringi vaatama. Kus siis orkester on? Võib-olla ei tehtagi orkestriga? Segadus laheneb peagi – kui eesriie avaneb. Lavastaja enda sõnul ei pea pillimehed ju alati lavasügavustes kükitama, nemad tuleb samuti nähtavale tuua.

Eks ta mingil määral tõsi ole. Musitseerimine on imeilus ning vaatepilt samuti. Kuid sellise eksperimendi korral tuleb lauljatel küll ebamugavust taluda. Ooperilaval lauldes on ju pea esmatähtis kontakt orkestriga. Nüüd aga kujuneb päris totraks laulja pidev kiikamine nurka paigutatud dirigenti näitava teleripoolse. See mõjub kunstli-



Susanna (Margit Saulep) ja Figaro (Mart Mikk).

Harri Rospu foto

kult ning pisut isegi segavalt. Ka ajal, mil Cherubino esitab oma raskeimat aariat, peab ta mässama nõõri otsas kõikuva peaaegu ta enese suuruse kipsist (oletatavasti Amoriga. See näeb välja küll pigem monstrumina. Kuid televaataja seisukohalt tundub lavastus üks parimatest hulgast. Vee kasutamine laval teeb vaatepildi üpris huvitavaks. Pais-

tab, et efektidega kokku hoitud küll pole. See on ka arusaadav. Ega kahe kasti otsast laulmine vist rahvast teatrisse tooks.

Osatäitjaid on kolmes koosseisus. Palju on külalisesinejaid (Mart Mikk, Pille Lill, Ludmilla Kõrts jt.). Mõningate "vanemate tegijateta" (Väino Puura, Nadia Kurem, Teo Maiste, Marika Eensalu, Mati

Palm) oleks see noortel lauljatel põhinev lavastus. Tore on muidugi kuulata uusi lavahääli. Eri- list esiletõstmist väärivad Cherubino osas Katrina Räni, kes noorusele ja kogemematusel vaatamata oma osa üllatavalt hästi täidab. Ka näitlejameisterlikkuse poolest.

Imetlust pälvivad muidugi ka Pille Lill (krahvinna Almaviva) ja Valentina Taluma (Susanna), kes on end ooperilaval maksma pannud juba varem. Mäletatavasti tegi Pille Lill kaasa ka Elmo Nüganeni lavastuses Pärnu ooperifestivalil. Nüüdki jäi ta vokaalses mõttes kõige täiuslikumaks. Publikule vähem tuntud Valentina Taluma on pikka aega tegutsenud Riia ooperiteatris. Pärast Estoniaga liitumist on ta juba teinud tähelepanuväärseid osi "Silvas", "Windsori lõbusates naistes", "Cyrano de Bergeracis", "Don Carloses".

Figaro osas tundub Mart Mikk (kes on lõpetanud Sibi- liuse akadeemia ning kel on osatäitmisi olnud ka Helsingi ooperiteatris) olevat kuidagi asjalikum. Kuigi näitlemises on Aare Saal pisut loomulikum. Vastuoluline on muidugi, et Mart Mikk bassina laulab baritoni osa. Kindlasti teeb see rolli esitamise raskemaks.

Loodetavasti mängitakse elurõõmsat komöödiasugeme- tega lavastust rohkesti ka tulevikus. Elamuste saamise nimel tabub seda vaadata küll igal muusikarastajal ja selle väärtust hindaval inimesel.